I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Νοεμβρίου 2007

για την εκπαίδευση και κατάρτιση ως βασική κινητήρια δύναμη της Στρατηγικής της Λισσαβώνας

(2007/C 300/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ:

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΕΞΗΣ:

1. Τον στρατηγικό στόχο που έθεσε για την Ευρωπαϊκή Ένωση το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας του Μαρτίου του 2000 [1]*«να γίνει η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή»*, καθώς και την ειδική εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προς τους Υπουργούς Παιδείας *«να επιδοθούν σε γενικότερο προβληματισμό σχετικά με τους συγκεκριμένους μελλοντικούς στόχους των εκπαιδευτικών συστημάτων, επικεντρωμένο σε κοινά μελήματα και προτεραιότητες αλλά σεβόμενο παράλληλα την εθνική ποικιλομορφία»*.

2. Τους κοινούς στόχους που καθορίστηκαν δυνάμει του λεπτομερούς προγράμματος των επακόλουθων εργασιών σχετικά με τους στόχους των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη (το Πρόγραμμα εργασιών «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010»), το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης του Μαρτίου του 2002 [2] καθώς και την εξέλιξη της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού, η οποία δημιούργησε προοπτικές για περαιτέρω συνεργασία εντός της Ένωσης στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

3. Το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη δια βίου μάθηση [3], με το οποίο καλούνται τα κράτη μέλη να προωθήσουν την δια βίου μάθηση για όλους και να διαμορφώσουν και να εφαρμόσουν συνολικές και συνεκτικές στρατηγικές για τη δια βίου μάθηση.

4. Την ενδιάμεση αναθεώρηση της Στρατηγικής της Λισσαβώνας η οποία πραγματοποιήθηκε από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2005, ιδίως δε τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν στη συνέχεια για την περίοδο 2005-2008 με τις οποίες ζητείται διεύρυνση των επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό και προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες [4].

5. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με την αποτελεσματικότητα και τη δικαιότητα στην εκπαίδευση και κατάρτιση, στα οποία τονίζεται ότι η ανάπτυξη αποτελεσματικών και ισότιμων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας συντελεί τα μάλα στον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας, κοινωνικού αποκλεισμού και αναξιοποίητου ανθρώπινου δυναμικού σε μία σύγχρονη οικονομία βασισμένη στη γνώση [5].

6. Τα συμπεράσματα του εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2007 [6], στα οποία τονίζεται ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση αποτελούν προαπαιτούμενα ενός λειτουργικού «τριγώνου της γνώσης» (εκπαίδευση-έρευνα-καινοτομία) και διαδραματίζουν καίριο ρόλο προκειμένου να δοθεί ώθηση στη μεγέθυνση και την απασχόληση,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής [7] στην οποία αξιολογούνται τα πρώτα τρία χρόνια της αναθεωρημένης Στρατηγικής της Λισσαβώνας για ενισχυμένη οικονομική μεγέθυνση, ανταγωνιστικότητα και καινοτομία και καθορίζονται ορισμένες σημαντικές μελλοντικές προκλήσεις,

---

(1) Έγγρ. SN 100/1/00 REV 1.
(2) ΕΕ C 142 της 14.6.2002, σ. 1.
(3) ΕΕ C 163 της 9.7.2002, σ. 1.
(4) Σύσταση 2005/601/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και της Κοινότητας (2005-2008) και απόφαση 2005/600/ΕΚ του Συμβουλίου, για τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών.
(5) ΕΕ C 298 της 8.12.2006, σ. 3.
(6) Έγγρ. 7224/07, παράγραφος 15.
(7) COM(2007) 581 τελικό — Ανακοίνωση της Επιτροπής *«Το ευρωπαϊκό συμφέρον: επιτυχία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης»*.

ΜΕ ΣΤΟΧΟ την εξασφάλιση της πλήρους αναγνώρισης του απαραίτητου ρόλου που διαδραματίζουν η εκπαίδευση και η κατάρτιση σε μια προοπτική δια βίου μάθησης στην Στρατηγική της Λισσαβώνας και τη συμβολή στις μελλοντικές προτάσεις για τον επόμενο κύκλο της Στρατηγικής της Λισσαβώνας, καθώς και τη σφυρηλάτηση ισχυρότερων αμοιβαίων δεσμών μεταξύ του νέου κύκλου και του σχετικού προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010»,

ΜΕ ΑΠΩΤΕΡΟ ΣΤΟΧΟ την επίδειξη της προστιθέμενης συμβολής της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όχι μόνο στους στόχους της Λισαβώνας για τη μεγέθυνση και την απασχόληση, αλλά και στην αντιμετώπιση άλλων προκλήσεων για τις ευρωπαϊκές κοινωνίες, όπως είναι η ανάπτυξη της παγκοσμιοποίησης, η εξέλιξη των δημογραφικών τάσεων και της μετανάστευσης, η τεχνολογική πρόοδος, η αλλαγή του κλίματος και η αειφόρος ανάπτυξη.

ΤΟΝΙΖΕΙ ότι:

1. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση αποτελούν μια κορυφή του τριγώνου της γνώσης και έχουν ζωτική σημασία για την παροχή της ευρείας βάσης δεξιοτήτων και δημιουργικότητας που χρειάζονται η έρευνα και η καινοτομία, αντιπροσωπεύουν δε τον ακρογωνιαίο λίθο από τον οποίον εξαρτάται η μελλοντική οικονομική μεγέθυνση της Ευρώπης και η ευημερία των πολιτών της.

2. Η εφαρμογή συνολικών και συνεκτικών στρατηγικών για τη δια βίου μάθηση θα πρέπει να τηρεί τους στόχους της αποτελεσματικότητας και της δικαιότητας, παράλληλα δε να προάγει την αριστεία, την καινοτομία και τη δημιουργικότητα. Τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης δεν θα πρέπει μόνον να προσφέρουν τα θεμέλια για μεγαλύτερη οικονομική ανταγωνιστικότητα και ατομική απασχολησιμότητα, αλλά και να εξασφαλίζουν ισχυρότερη κοινωνική συνοχή, αειφόρο ανάπτυξη, προσωπική ολοκλήρωση και ενεργότερη συμμετοχή του πολίτη στα κοινά.

3. Η καλύτερη παροχή αγωγής των νηπίων, η ενθάρρυνση της απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, η αύξηση της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η ανάπτυξη της δια βίου καθοδήγησης, η βελτίωση της πρόσβασης στην συνεχή και την τριτοβάθμια εκπαίδευση και της σχετικής αριστείας, η διεύρυνση της εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και η βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης των διδασκόντων, συνιστούν αποτελεσματικά μέσα ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι πολίτες διαθέτουν καλύτερα προσόντα και, συνεπώς, καθίστανται ικανότεροι να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

4. Ενώπιον της αυξανόμενης ποικιλομορφίας της προέλευσης και των επιλογών των σπουδαστών, η εκπαίδευση και κατάρτιση συνιστούν σημαντικό μέσο για την ένταξη στις ευρωπαϊκές οικονομίες και κοινωνίες και για την προαγωγή του διαπολιτισμικού διαλόγου.

5. Οι γενικές συνθήκες για τη δια βίου μάθηση μπορούν να ενισχυθούν με την ενθάρρυνση της ανάπτυξης εκπαιδευτικών οργανισμών και εταιρικών σχέσεων όπου θα συμμετέχουν ενδιαφερόμενοι φορείς και εργοδότες, και με την ανάπτυξη των υποδομών για την η-μάθηση, με τον εντοπισμό των απαιτούμενων δεξιοτήτων, με την επικύρωση των αποτελεσμάτων της μάθησης και της δια βίου καθοδήγησης καθώς και με τη διερεύνηση ενδεχόμενων νέων χρηματοδοτικών ρυθμίσεων.

ΚΑΛΕΙ, ΕΠΟΜΕΝΩΣ, ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους:

1. Να αποδίδουν έμφαση στη σημασία της εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη στρατηγική της Λισσαβώνας, γενικότερα, ιδίως τονίζοντας την καίρια θέση τους στο μέρος «ανταγωνιστικότητα» των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για οικονομική μεγέθυνση και απασχόληση εντός του τριγώνου της γνώσης, παράλληλα με την έρευνα και την καινοτομία, και τονίζοντας στο μέρος «Απασχόληση» των κατευθυντήριων γραμμών ότι η δια βίου μάθηση έχει θεμελιώδη σημασία για να δοθεί στους ευρωπαίους πολίτες η δυνατότητα να επιτύχουν και να συμμετάσχουν πλήρως στην οικονομία της γνώσης, καθώς και για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα όλων των ομάδων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απειλούνται με αποκλεισμό, να αποκτούν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.

2. Να τονίζουν τη συμβολή της εκπαίδευσης και κατάρτισης όχι μόνον στην προαγωγή της απασχόλησης, της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, αλλά και στην υποστήριξη της κοινωνικής συνοχής, της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και της προσωπικής ολοκλήρωσης, καθώς και στην αντιμετώπιση των λοιπών σημερινών προκλήσεων των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

3. Να μεριμνούν ώστε οι πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης να συνδυάζονται με τις πολιτικές άλλων τομέων, όπως η έρευνα, το επιχειρηματικό πνεύμα και η καινοτομία, η κοινωνία της πληροφορίας, η απασχόληση, οι κοινωνικές υποθέσεις, η νεολαία, τα πολιτιστικά θέματα, η υγεία, η μετανάστευση και οι εξωτερικές σχέσεις, να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ του Συμβουλίου Παιδείας και των άλλων συνθέσεων του Συμβουλίου και να εξετάζουν τρόπους για να λαμβάνονται περισσότερο υπόψη οι απόψεις των ενδιαφερομένων,

4. Να ενισχύσουν τον στρατηγικό ρόλο του Συμβουλίου Παιδείας στην Ανοικτή Μέθοδο Συντονισμού στην εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως δε με την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, και την ανάπτυξη μιας στέρεης βάσης γνώσεων για την πολιτική της εκπαίδευσης και κατάρτισης.

5. Να εξασφαλίζουν σαφείς δεσμούς μεταξύ του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση» και των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών της Λισσαβώνας για την οικονομική μεγέθυνση και απασχόληση, βελτιώνοντας παράλληλα την οργάνωση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στον εν λόγω τομέα, και —όσον αφορά το πρόγραμμα εργασίας μετά το 2010— να συνεχίσουν τη μελέτη των κυριότερων προτεραιοτήτων του προγράμματος και των τρόπων ανάπτυξης μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης της εκπαίδευσης και κατάρτισης σε μια προοπτική δια βίου μάθησης.